

In memoriam

Danica Fux Ilc, mag. farm.

V toplem začetku septembra 2012 smo se na Žalah zbrali na mestu, ki ga je arhitekt – umetnik namenil osredotočenju na spomine in bolečino slovesa: najgloblji spomin hrani družina, ki ji je Danica bila varuh doma in ognjišča – odtod tudi njihova največja bolečina. Nam vsem je na tem mestu dano sporočilo časa: da vzame ostrino bolečini in izbistri spomine.

Različne dele življenjske poti si posamezniki delimo z Danico.

Iz kraja otroštva in varnosti družine Fux v rojstni Metliki jo je šolanje v zgodnjih petdesetih letih privedlo na gimnazijo Poljane.

Tukaj smo sošolci in sošolke spoznali njen prijetni značaj, a tudi čut za pravičnost in odločnost: epizoda takega spomina je njeno posredovanje pri ravnatelju gimnazije, ko so nekateri z ocenami nezadovoljni dijaki profesorico ruščine obtožili »protidržavnega agitiranja« - za tiste čase kar resno in nevarno ovadbo. Prav Daničina zavzetost in pogumnost je razkrila in preprečila lažnivo krivico.

Po maturi se je poljanski »osmi a« razšel po svojih življenjskih poteh; Danica je vedela kaj želi: Farmacijo.

Ni čakala na tedaj obljubljeni popolni študij farmacije na PMF v Ljubljani, temveč se je takoj vpisala na Fakulteto za farmacijo na Vseučilišču v Zagrebu.

Diplomirala je 1960 leta med prvimi v letniku. Že naslednje leto se je po kratki lekarniški praksi, kot diplomirana farmacevtka zaposlila v veletrgovini z zdravili Kemofarmaciji (veletrgovina je bila ustanovljena 1947 kot povsem centralno vodena uprava za razdeljevanje zdravil in je z leti pridobivala samostojnost in postala takrat največja in najpomembnejša ustanova primarne distribucije zdravil).

Danici so zaupali odgovorno delo vodenja prometa z narkotiki in strupi. Kot vestna in sposobna farmacevtka je v Kemofarmaciji opravljala vedno

zahtevnejše posle in svoje delovanje v Kemofarmaciji sklenila na mestu vodje prodajne službe.

Leta 1974 je prešla v novo ustanovljeno podjetje Bayer Pharma, ki je bilo takrat nekaj posebnega: bilo je ustanovljeno 1972 leta s solastniškimi deleži matične firme Bayer iz Leverkusna in ljubljanskega Leka; namen je bil razširiti ponudbo zdravil firme Bayer v takratni Jugoslaviji in izven nje. Danica je prevzela vodenje farmakoinformacijske službe, ki je bila zanjo in njene sposobnosti pravi izziv.

Kljub zahtevni službi je Danica že od leta 1962 zavzeto sodelovala pri delu v Slovenskem farmacevtskem društvu. Prisotna je bila pri strokovnih aktivnostih društva: simpozijih ob letnih skupščinah SFD in pri organizaciji Jugoslovanskih sestankov o sodobni farmakoterapiji, začetih na pobudo SFD. Pri tem je pomagala tudi s pridobivanjem sponzorskih sredstev. S sodelavci v društvu je posebno spretnost izkazala v težavnih letih med 1989 in 1991, ko je bila predsednica SFD.

V utemeljivi ob dodelitvi Minafikovega priznanja 1991 so navedene njene zasluge pri zagotavljanju poslovnih prostorov SFD, pri ustanavljanju Lekarniške zbornice – vse v okviru velikih političnih in družbenih sprememb. Slovensko farmacevtsko društvo se je takrat zavzemalo za vrnitev tradicionalnega strokovnega naslova magister farmacije in enakopravnejši položaj farmacije v zdravstvenem sistemu.

V tistem težkem obdobju je Danico posebej veselilo, da ji je ob vsestranski podpori sodelavk v tajništvu društva in drugih kolegov uspelo pripraviti proslavo štiridesete obletnice SFD.

Tudi po upokojitvi je Danica ostala zvesta farmacevtskemu delu. Poleg pomoči naraščajočim družinam svojih hčera in sodelovanju pri administraciji soprogovega stomatološkega dela, je našla čas za karitativno delo: med vojno na Hrvaškem in v Bosni je sodelovala pri ocenjevanju in razvrščanju podarjenih zdravil in medicinskih pripomočkov. S farmacevtskim delom je pro bono publico pomagala ambulantni za zdravstveno nezavarovane osebe v Mostah.

Sošolke in sošolci 8 a razreda 53/54 gimnazije Poljane imamo Danico pred očmi kot sopotnico na vsakoletnih ponovitvah sedaj že davnega maturitetnega izleta. Več poti smo skupaj opravili na njeno pobudo.

Ali je bilo naključje, da smo pomlad 2012 na njen predlog doživljali in skupaj z njo popotovali po Beli Krajini in spremljali njeno neposredno besedo o kraju njene mladosti ter se v muzeju v Metliki ustavili pred postavitvijo stare lekarniške oficine?

Lep spomin!

V imenu sošolcev in farmacevtskih kolegov Aleš Krbavčič

